

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за I квартал 2015 року

Станом на 31.03.2015 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось:

- 456 фінансові компанії
- 266 юридичних осіб (лізингодавців)
- 478 ломбардів

Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців)

Показник	Станом на 31.03.2013	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015	Темпи приросту, %	
				31.03.2014/31.03.2013	31.03.2015/31.03.2014
Фінансові компанії					
Кількість зареєстрованих фінансових компаній	325	386	456	18,8	18,1
Активи фінансових компаній, (млн. грн.)	35 922,5	35 841,2	67 000,4	-0,2	86,9
Власний капітал, (млн. грн.)	18 859,4	13 436,7	14 533,8	-28,8	8,2
Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями, (млн. грн.)	7 362,8	7 637,3	12 942,3	3,7	69,5
Юридичні особи (лізингодавці)					
Кількість зареєстрованих установ	248	256	266	3,2	-14,8
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	41 325,7	66 626,2	34 167,2	61,2	-48,7
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	22 456	24 952	19 555	11,1	-21,6
Вартість договорів фінансового лізингу (млн. грн.), укладених за звітний період	1 725,2	1 339,8	1044,7	-22,3	-22,1
Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за звітний період	2 209	1 686	407	-23,7	-75,9
Ломбарди					
Кількість зареєстрованих установ	476	479	478	0,6	-0,2
Активи по балансу, (млн. грн.)	1 413,4	1452,6	1915,5	2,8	31,9
Власний капітал, (млн. грн.)	943,6	883,7	1000,5	-6,3	13,2
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, (млн. грн.)	1 941,4	1835,8	3062,5	-5,4	66,8
Сума погашених фінансових кредитів, (млн. грн.)	1 917,8	1749,7	2793,3	-8,8	59,6
Кількість наданих кредитів, (тис. один.)	2 733,0	2764,9	2743,3	1,2	-0,8

Послуги фінансових компаній

Станом на 31.03.2015 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 456 фінансових компаній, що на 70 установ (або на 18,1 %) більше порівняно з відповідною датою 2014 року (станом на 31.03.2014 – 386 фінансові компанії).

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за I квартал 2013- I квартал 2015 рр., наведені в таблиці 1.

Таблиця 1

*Інформація про обсяги та види фінансових послуг,
наданих фінансовими компаніями, крім послуг з управління ФФБ та ФОН,
I квартал 2013 - I квартал 2015 рр., млн. грн.*

Вид фінансової послуги	I квартал 2013	I квартал 2014	I квартал 2015	Темпи приросту (I квартал 2015/ I квартал 2014)	
				Абсолютний	%
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	198,6	53,3	2 566,1	2512,8	4714,5
Надання позик	339,4	254,4	303,4	49	19,3
Надання порук (поручительств)	5,2	0,0	0,3	0,3	100
Фінансовий лізинг (вартість укладених договорів фінансового лізингу)	1,6	1,5	0,0	-1,5	-100
Надання гарантій	92,7	2,0	4,7	2,7	135
Факторинг	927,8	1826,2	3 928,9	2102,7	215,1
Операції з обміну валют	2 115,8	89,9	119,5	29,6	32,9
Операції з переказу грошових коштів	2 952,9	2860,8	4 169,7	1308,9	45,8
Адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах	82,2	99,5	101,2	1,7	1,7

За підсумками I кварталу 2015 року відбулося зростання активів фінансових компаній на 86,9 % (31 159,2 млн. грн.), збільшення власного капіталу на 8,2 % (1097,1 млн. грн.) та підвищення обсягів фінансових послуг порівняно з аналогічним періодом 2014 року. Зростання відбулося за рахунок таких видів фінансових послуг:

- надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів на 4714,5% (2512,8 млн. грн.);
- факторинг на 215,1% (2102,7 млн. грн.);
- надання порук (поручительств) на 100% (0,3 млн. грн.);
- надання гарантій на 135% (2,7 млн. грн.);

- операції з обміну валют на 32,9% (29,6 млн. грн.);
- надання позик на 19,3% (49,0 млн. грн.);
- операції з переказу грошових коштів на 45,8% (1308,9 млн. грн.);

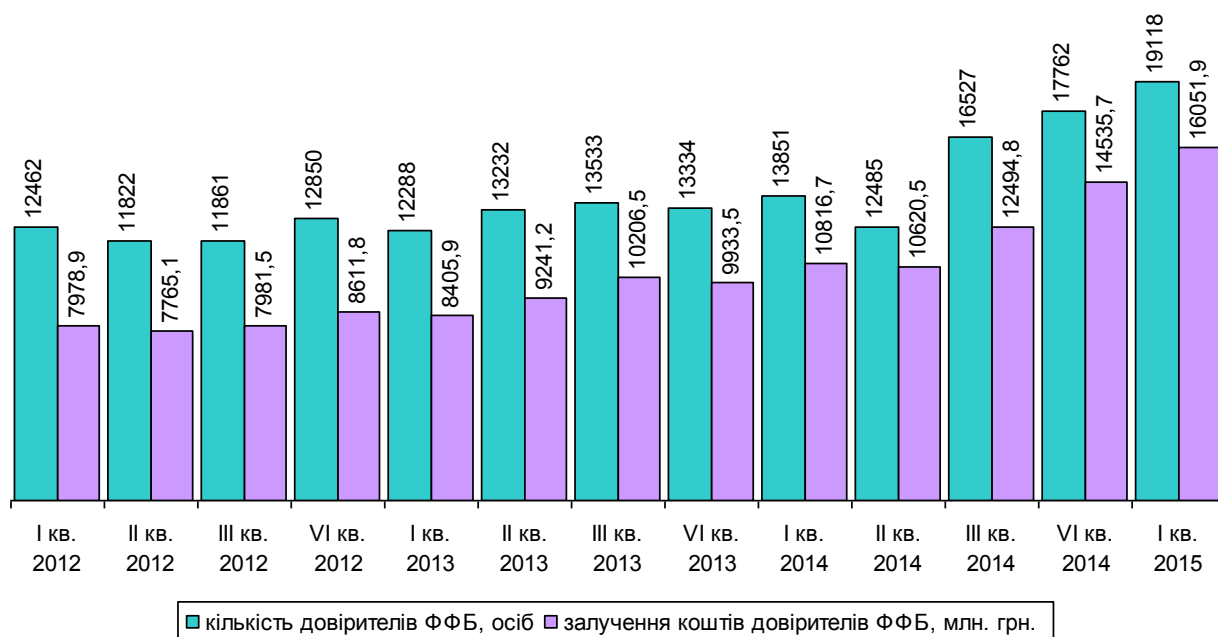
Разом з тим, відбулося зменшення вартості фінансового лізингу на 100% (на 1,5 млн. грн.).

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 31.03.2015 49 фінансових компаній мали діючі ліцензії на здійснення діяльності по залученню коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю і від свого імені діяти в їхніх інтересах, здійснюючи управління майном згідно із законодавством, Правилами фонду та договору управління майном.

Загальна кількість довіритель, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у фонді фінансування будівництва (ФФБ), станом на 31.03.2015 становить 19 118 особа, з яких 19 005 - фізичних та 116 - юридичних.

Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучених від них коштів наведена на рис. 1.

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучення коштів від довіритель ФФБ за 2012 – I квартал 2015 рр.

Протягом 2012 – I кварталу 2015 років спостерігається коливання кількості довіритель ФФБ та надходжень коштів до ФФБ. Станом на 31.03.2015 дані показники збільшилися порівняно з аналогічним періодом 2014 року. Обсяг залучених коштів від довіритель ФФБ становить 16 051,9 млн. грн., збільшився на 48,4% (5 235,2 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року. Кількість довіритель ФФБ зросла на 38,0% (5 267 особи) і становить 19 118 особа.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Станом на 31.03.2015 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН), мають 15 фінансових компаній, із яких лише 4 створили 7 ФОНів (табл. 2).

Таблиця 2

Кількість створених ФОН і виданих дозволів

Показники	Станом на 31.03.2013	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015
Кількість виданих дозволів	14	15	15
Кількість компаній, які створили ФОН	4	4	4
Кількість створених ФОН	6	7	7

Кількість власників сертифікатів ФОН станом на 31.03.2015 становить 15 фізичних осіб.

Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) наведена на рис. 2.

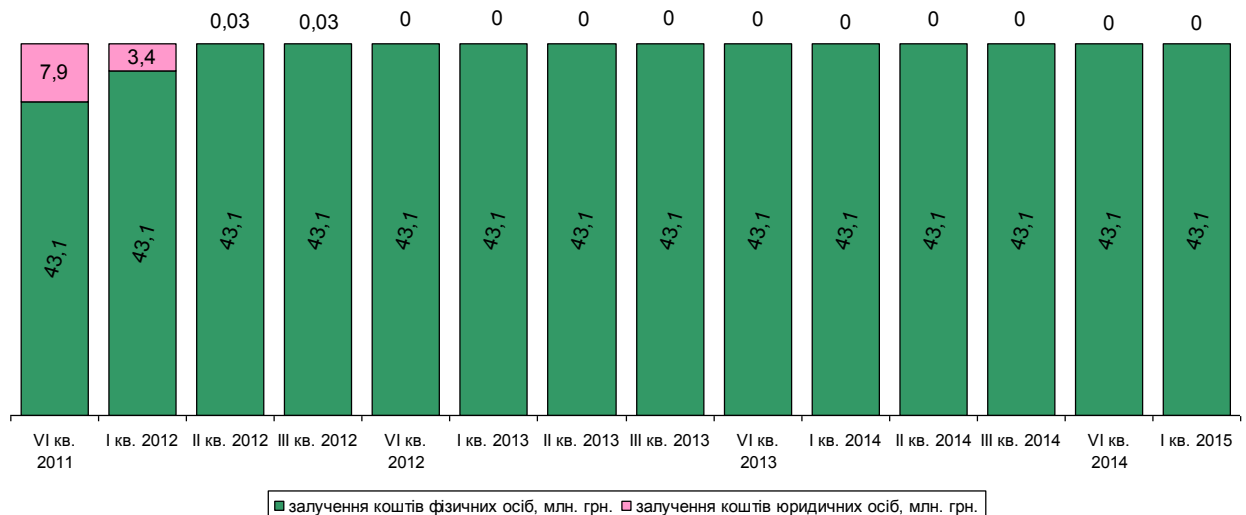

Рис. 2. Динаміка залучення коштів від фізичних та юридичних осіб (власників сертифікатів ФОН) за VI квартал 2011- I квартал 2015 рр.

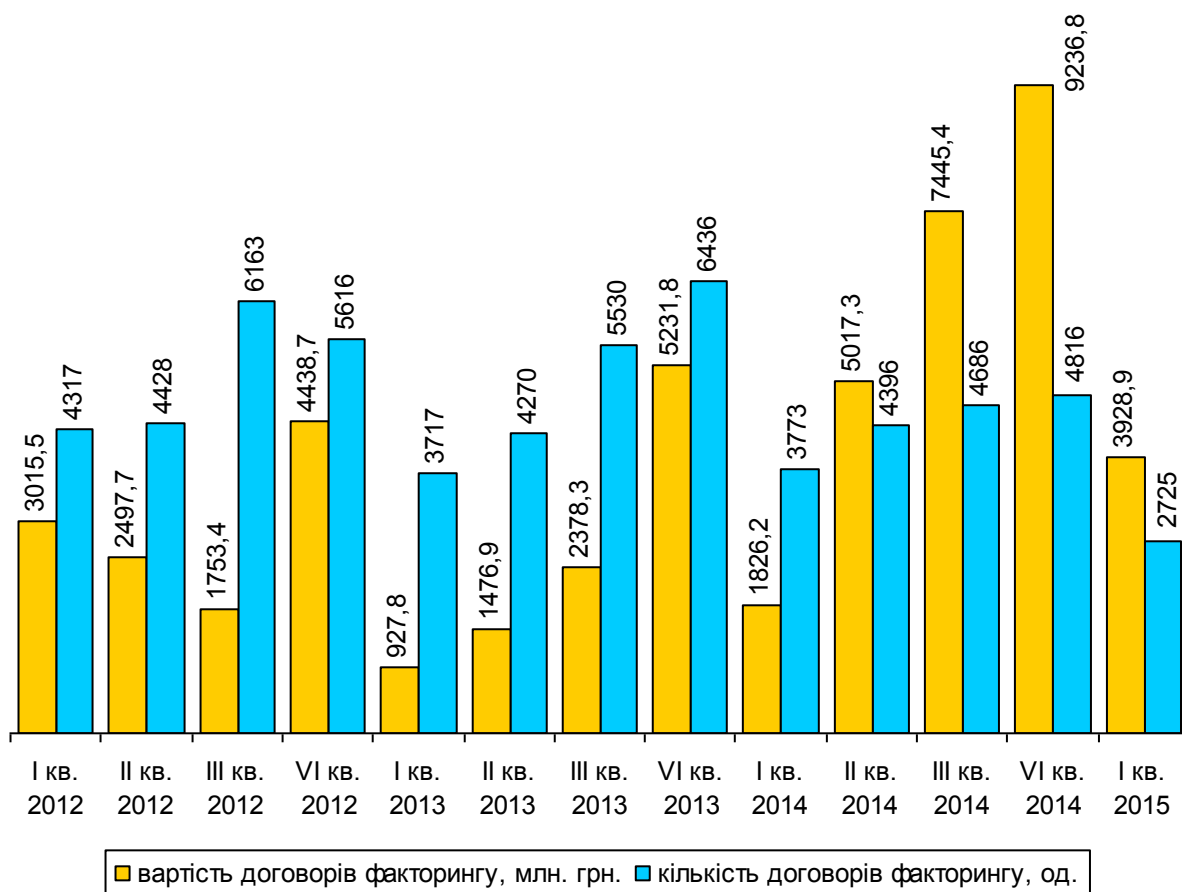
Залучення коштів за допомогою сертифікатів ФОН не набуло масового характеру. З кінця 2012 року юридичні особи припинили свою участь у

здійсненні операцій з нерухомістю. Залучення коштів від фізичних осіб, які є власниками сертифікатів ФОН, станом на 31.03.2014 становить 43,1 млн. грн. та протягом 2011 – I кварталу 2015 років не змінюється.

Факторинг

Станом на 31.03.2015 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 231 фінансові компанії, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом I кварталу 2015 року фінансові компанії уклали 2 725 договори факторингу на загальну суму 3 928,9 млн. грн., виконали 2 616 договорів на суму 5 048,8 млн. грн. Діючими на кінець I кварталу 2015 року залишалось 6 968 договори факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу наведена на рис. 3.

Рис. 3. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу за 2012- I квартал 2015 рр.

За результатами I кварталу 2015 року порівняно з відповідним періодом 2014 року відбулося збільшення на 115,1% (2102,7 млн. грн.) операцій

* Показники за I кв. 2013 та II кв. 2013 відображені за уточненими даними.

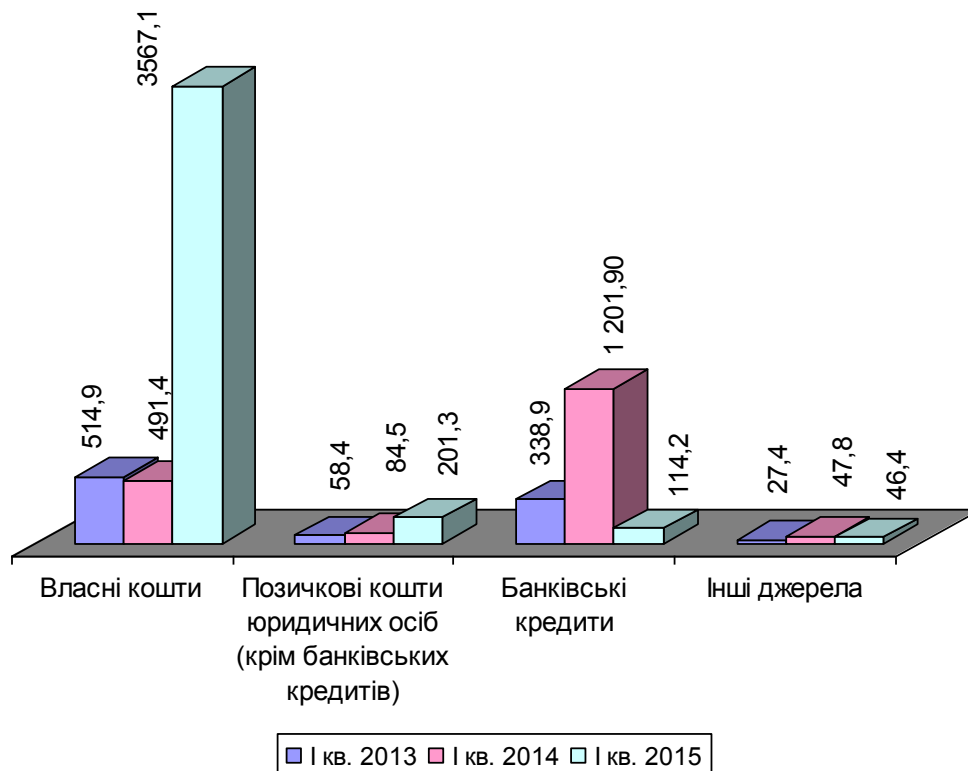
факторингу у вартісному виразі, в той час як кількість договорів зменшилась на 27,8 % (на 1048 од.).

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування. Дані про джерела фінансування факторингових послуг наведені в таблиці 3 та зображені на рис. 4.

Таблиця 3

Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	I квартал 2013	I квартал 2014	I квартал 2015	Темпи приросту (I квартал 2015/ I квартал 2014)	
				Абсолютний	%
Власні кошти	514,9	491,4	3 567,1	3 075,7	625,9
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	58,4	84,5	201,3	116,8	138,2
Банківські кредити	338,9	1 201,9	114,2	-1 087,7	-90,5
Інші джерела	27,4	47,8	46,4	-1,4	-2,9
Всього	927,8	1 826,2	3 928,9	2 102,7	151,1

Рис. 4. Джерела фінансування факторингових операцій I квартал 2013 – I квартал 2015 рр.

Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій у I кварталі 2013 - I кварталі 2015 рр. є досить нестійкою та істотно коливається, в першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів та банківських кредитів.

За I квартал 2015 року частка банківських кредитів продемонструвала суттєве падіння від 65,8% до 2,9% в структурі джерел фінансування, що на 62,9 відсоткові пункти нище даного показника станом на 31.03.2014 року (65,8%).

Станом на 31.03.2015 частка власних коштів становить 90,8 %, що на 63,9 відсоткові пункти більше ніж за відповідний період минулого року (26,9%).

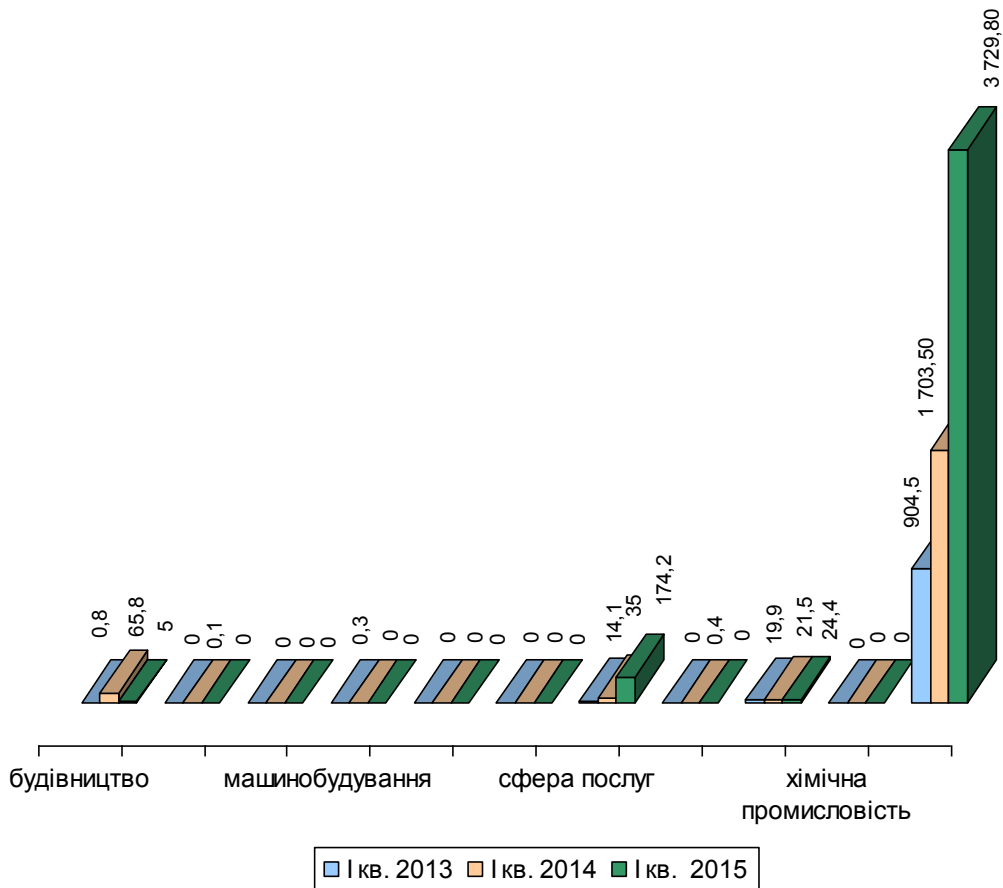
Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) порівняно з показником на відповідну дату 2014 року збільшився на 0,5 відсоткові пункти та становить 5,1% від загальної суми джерел фінансування.

Розподіл за галузями обсягів наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу наведено в табл. 5 та зображено на рис. 5.

Таблиця 5

Розподіл договорів факторингу за галузями, млн .грн.

Назва галузі	I квартал 2013	I квартал 2014	I квартал 2015	Темпи приросту (I квартал 2015/ I квартал 2014)	
				Абсолютний	%
Будівництво	0,8	65,8	5,0	-60,8	92,4
Добувна промисловість	0,0	0,1	0	-0,1	0
Легка промисловість	0,0	0,0	0	0	0
Машинобудування	0,3	0,0	0	0	0
Металургія	0,0	0,0	0	0	0
Сільське господарство	0,0	0,0	0	0	0
Сфера послуг	14,1	35,0	174,2	139,2	397,7
Транспорт	0,0	0,4	0	-0,4	0
Харчова промисловість	19,9	21,5	24,4	2,9	13,5
Хімічна промисловість	0,0	0,0	0	0	0
Інші	904,5	1 703,5	3 729,8	2 026,3	118,9
Всього	927,8	1 826,2	3 928,9	2 102,7	115,1

Рис. 5. Розподіл укладених договорів факторингу за галузями за I квартал 2013 – I квартал 2015 рр.

За I квартал 2015 року порівняно з аналогічним періодом 2014 року відбулося загальне збільшення суми договорів факторингу на 115,1% (2 102,7 млн. грн.). Збільшились укладені договори за такими галузями, як: сфера послуг - на 397,7% (139,2 млн. грн.), харчова промисловість – на 13,5% (2,9 млн. грн.) та інші - на 118,9% (2 102,7 млн. грн.).

Діяльність із забезпечення проведення розрахунків

Дані щодо обсягів операцій з обміну валют та переказу грошових коштів фінансовими компаніями за I квартал 2013 – I квартал 2015 рр. наведено в табл. 6.

Обсяги операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Вид фінансової послуги	I квартал 2013	I квартал 2014	I квартал 2015	Темпи приросту (I квартал 2015/ I квартал 2014)	
				Абсолютний	%
Операції з обміну валют	2 115,8	89,9	119,5	29,6	32,9
Операції з переказу грошових коштів	2 952,9	2 860,8	4 169,7	1 308,9	45,8
Всього	5 068,7	2 950,7	4 289,2	1 338,5	45,4

За I квартал 2015 року спостерігається збільшення загального обсягу операцій з проведення розрахунків на 45,4% (1 338,5 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2014 року. Збільшились операції з обміну валют на 32,9% (29,6 млн. грн.) та відбулось суттєве збільшення операцій з переказу грошових коштів на 45,8% (1308,9 млн. грн.), порівняно з відповідним періодом минулого року.

Фінансові послуги, що надаються нефінансовими установами

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами – суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але мають визначене законом право надавати фінансові послуги, наведені в табл. 7.

Таблиця 7

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами

Вид фінансової послуги	Розмір фінансового активу, що є предметом договору, млн. грн.			Темпи приросту (I квартал 2015/ I квартал 2014)	
	I квартал 2013	I квартал 2014	I квартал 2015	Абсолютний	%
фінансовий лізинг	1 486,2	979,1	778,6	-200,5	-20,5
поштовий переказ	2 113,7	2 037,5	1 497,8	-539,7	-26,5
Всього	3 599,9	3 016,6	2 276,4	-740,2	-24,5

Дані таблиці 7 свідчать про:

- тенденцію спаду на 26,5% або на 539,7 млн. грн. фінансових активів щодо такої фінансової послуги як переказ коштів, що здійснюються через Укрпошту;

- скорочення послуг фінансового лізингу на 20,5% або на 200,5 млн. грн.

Фінансовий лізинг

Станом на 31.03.2015 до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, внесено інформацію про 266 юридичних осіб – лізингодавців та до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 215 фінансову компанію, що надають послуги фінансового лізингу.

Таблиця 8

Кількість юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній, що надають послуги фінансового лізингу

Тип установи	Станом на 31.03.2013	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015
Юридичні особи – лізингодавці	248	256	266
Фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу	112	161	215

Протягом I кварталу 2015 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 407 договорів фінансового лізингу на суму 1 044,7 млн. грн. Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 778,6 млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 31.03.2015 становить 34,2 млрд. грн.

Таблиця 9

Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості, укладених юридичними особами та фінансовими компаніями за I квартал 2013 – I квартал 2015 рр.

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
I квартал 2013 р.	1 725,2	1,6	2 209	3
I квартал 2014 р.	1 339,8	1,5	1 686	5
I квартал 2015 р.	1 044,7	0,0	407	0

За підсумками I кварталу 2015 року спостерігається зменшення кількості договорів фінансового лізингу на 1 279 одиниці (75,9%) порівняно з відповідним періодом попереднього року. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу зменшилась на 295,1 млн. грн. (22,0%).

Динаміка вартості договорів, укладених протягом 2013 – I кварталу 2015 рр., та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 6.

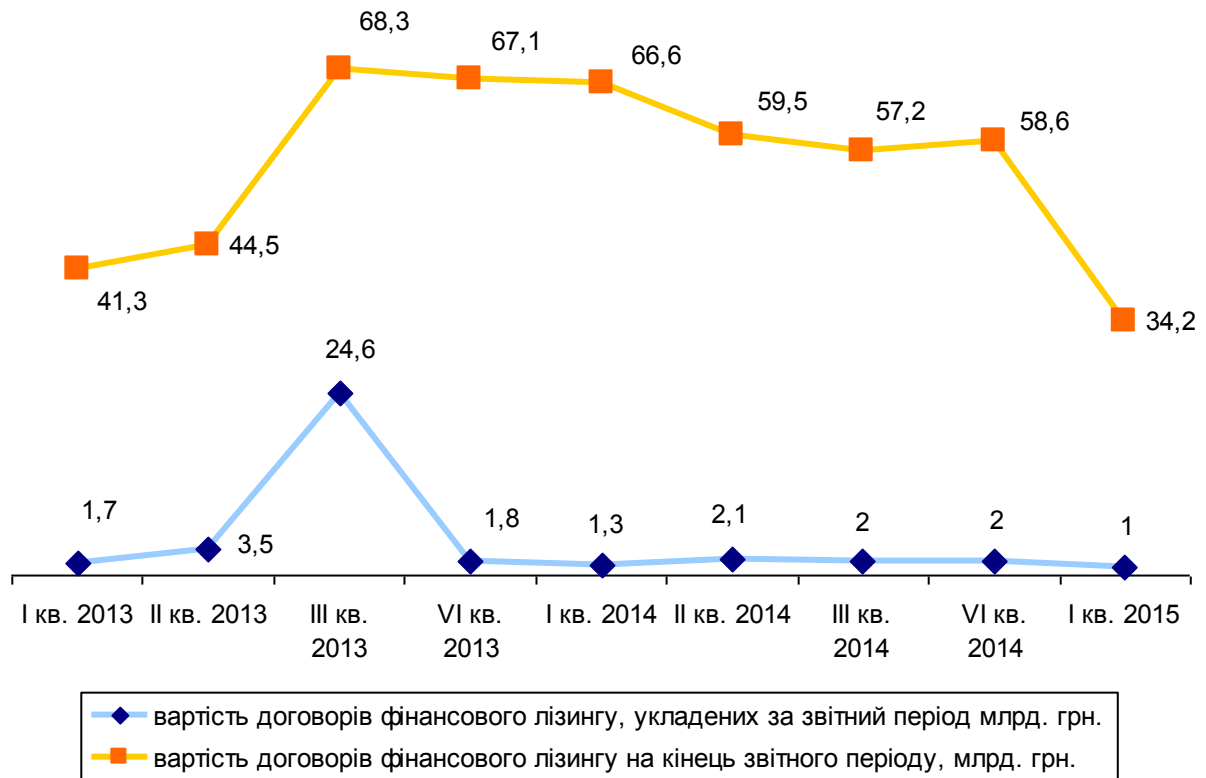

Рис. 6. Динаміка надання послуг фінансового лізингу за 2013 – I квартал 2015 рр.

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями представлена в табл. 10.

Таблиця 10

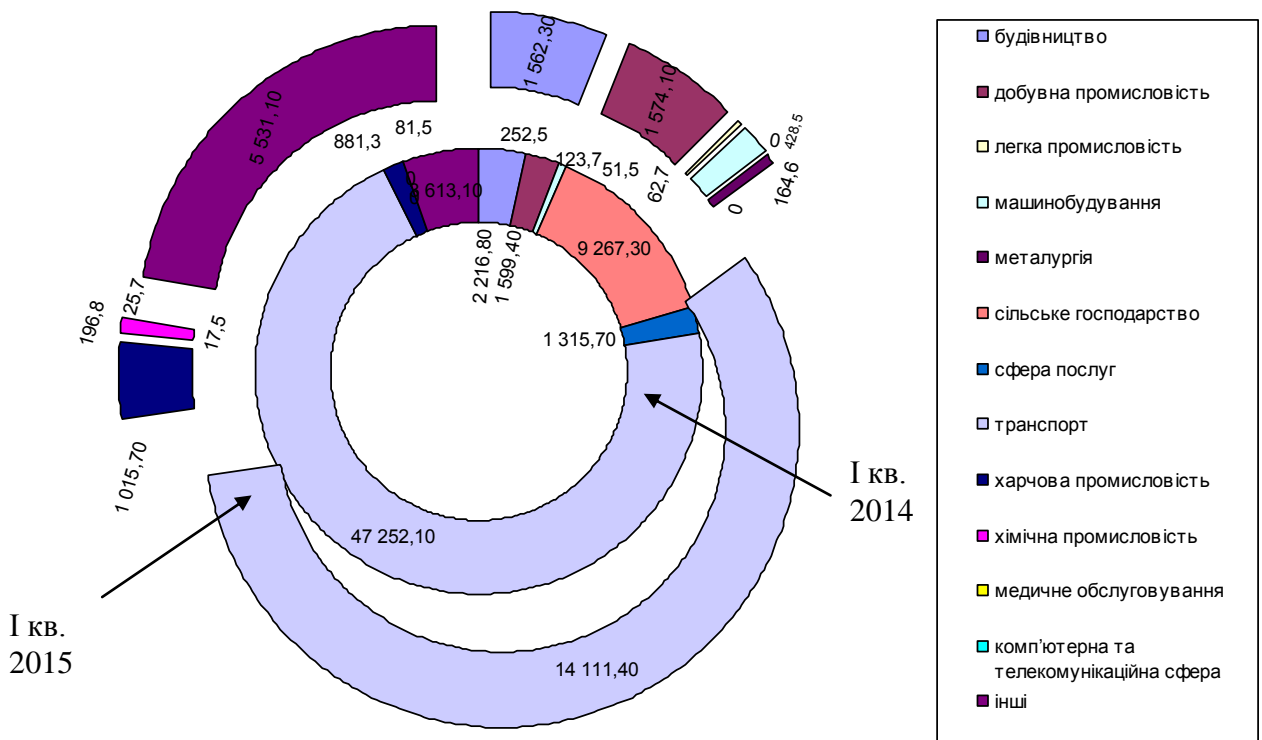
Вартість договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.03.2014 та 31.03.2015 млн. грн.

Назва галузі	Станом на 31.03.2014	Станом на 31.03.2015	Темпи приросту (I квартал 2015/ I квартал 2014)	
			Абсолютний	%
будівництво	2 216,8	1 562,3	-654,5	-29,5
добувна промисловість	1 599,4	1 574,1	-25,3	-1,6
легка промисловість	123,7	62,7	-61	-45,3
машинобудування	252,5	428,5	176	69,7
металургія	51,5	164,6	113,1	219,6
сільське господарство	9 267,3	8 124,5	-1 142,8	-12,3
сфера послуг	1 315,7	1 224,5	-91,2	-6,9
транспорт	47 252,1	14 111,4	-33 140,7	-70,1
харчова промисловість	881,3	1 015,7	134,4	15,3
хімічна промисловість	81,5	196,8	115,3	141,5
медичне обслуговування	-	25,7	-	-
комп'ютерна та телекомунікаційна сфера	-	17,5	-	-
інші	3 613,1	5 531,1	1 918	53,1
Всього	66 655,0	34 167,2	-32 487,8	-48,7

За підсумками I кварталу 2015 року найбільшими споживачами лізингових послуг є:

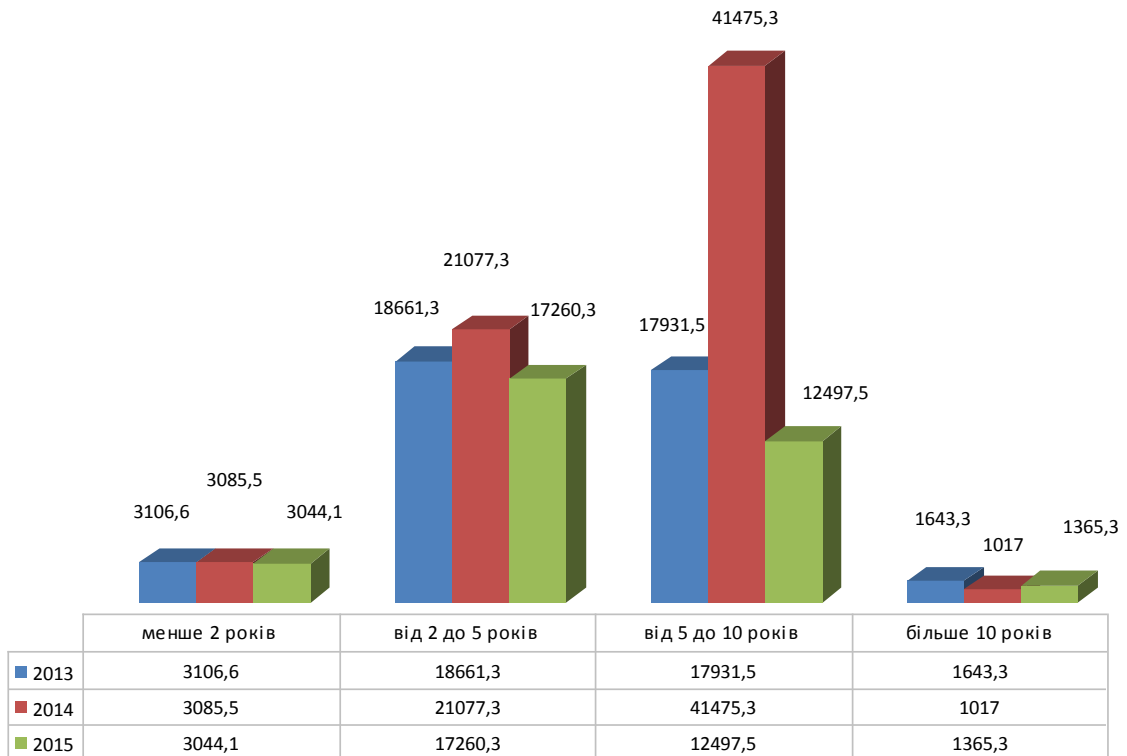
- транспортна галузь, вартість договорів становить 14 111,4 млн. грн., (станом на 31.03.2014 – 47 252,1 млн. грн., спад на 70,1 % (33 140,7 млн. грн.));
- сільське господарство, вартість договорів становить 8124,5 млн. грн. (станом на 31.03.2014 – 9267,3 млн. грн., спад на 12,3 % (1142,8 млн. грн.));
- харчова промисловість, вартість договорів становить 1015,7 млн. грн. (станом на 31.03.2014 – 881,3 млн. грн., ріст на 15,3 % (134,4 млн. грн.));
- добувна промисловість, вартість договорів становить 1 574,1 млн. грн. (станом на 31.03.2014 – 1599,4 млн. грн., спад на 1,6 % (25,3 млн. грн.));
- медичне обслуговування, вартість договорів становить 25,7 млн. грн.;
- комп'ютерна та телекомунікаційна сфера, вартість договорів становить 17,5 млн. грн.;
- будівництво, вартість договорів становить 1 562,3 млн. грн. (станом на 31.03.2014 – 2216,8 млн. грн., спад на 29,5 % (654,5 млн. грн.));

Схема розподілу обсягів лізингових операцій за галузями представлена на рис. 7.

Рис. 7. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.03.2014 та 31.03.2015 (млн. грн.)

Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії зображено на рис. 8.

Рис. 8. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії станом на 31.03.2013, 31.03.2014, 31.03.2015 (млн. грн.)

Станом на 31.03.2015 спостерігається тенденція спаду частки довгострокових договорів лізингу (термін дії більше 5 або дорівнює 10 рокам) порівняно з аналогічним періодом минулого року на 69,9 % (з 41475,3 млн. грн. до 12497,5 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу строком до 2 років зменшилась на 1,3% (з 3085,5 млн. грн. до 3044,1 млн. грн.), від 2 до 5 років зменшилась на 18,1 % (з 21077,3 млн. грн. до 17260,3 млн. грн.), строк яких більше 10 років збільшилась на 34,3% (з 1 017,0 млн. грн. до 1365,3 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням представлена в табл. 11.

Таблиця 11

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням станом на 31.03.2013, 31.03.2014, 31.03.2015 (млн. грн.)

Обладнання	станом на 31.03.2013	станом на 31.03.2014	станом на 31.03.2015
транспорт	24 765,0	50 500,3	23 071,9
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	1 298,4	1 050,6	117,1

друкарське та поліграфічне обладнання	183,7	75,3	57,7
торговельне та банківське обладнання	44,8	37,6	73,8
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	6 865,6	8 203,0	7 042,1
будівельне обладнання та техніка	-	-	1 440,3
обладнання для харчової переробки	-	-	107,1
медичне обладнання	-	-	5,2
банківське обладнання	-	-	7,0
промислове обладнання	-	-	248,6
Інше	8 185,1	6 788,6	2 003,7

Основні об'єкти фінансового лізингу за чинними договорами станом на 31.03.2015:

- транспортні засоби - 23 071,9 млн. грн. або 67,5% від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом 2014 року показник зменшився на 54,3% (27 428,4 млн. грн.);

- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 7042,1 млн. грн. (20,6%). Вартість договорів зменшилась на 14,2% (1 160,9 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання – 117,1 млн. грн. (0,3%). Вартість договорів зменшилась на 88,9% (933,5 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- друкарське та поліграфічне обладнання – 57,7 млн. грн. (0,2%). Вартість договорів зменшилась на 23,4% (17,6 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- торговельне та банківське обладнання 73,8 млн. грн. (0,2%). Вартість договорів збільшилась на 96,3% (36,2 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- будівельне обладнання та техніка - 1 440,3 млн. грн. або 4,2% від загальної суми договорів;

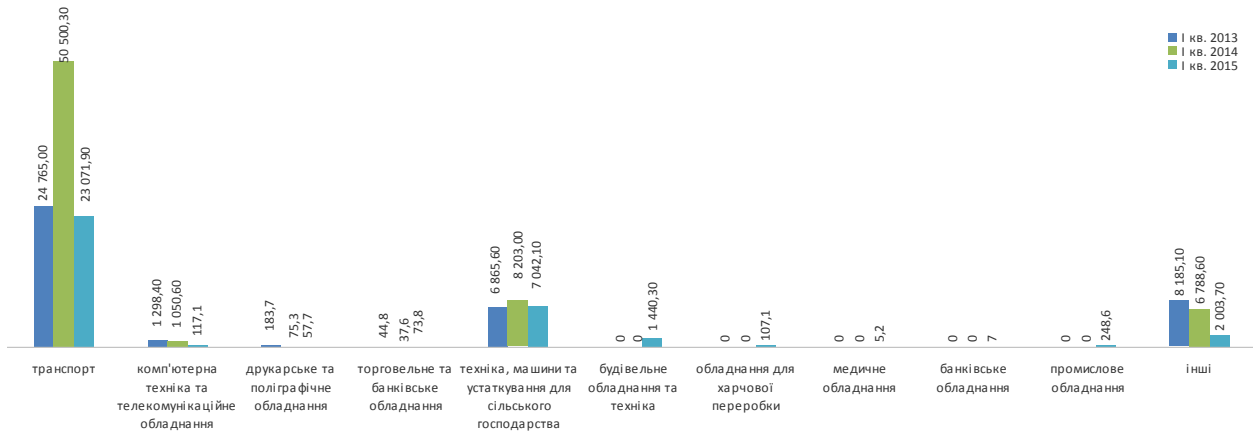
- обладнання для харчової переробки - 107,1 млн. грн. або 0,3% від загальної суми договорів;

- медичне обладнання - 5,2 млн. грн. або 0,01% від загальної суми договорів;

- банківське обладнання - 7,0 млн. грн. або 0,01% від загальної суми договорів;

- промислове обладнання - 248,6 млн. грн. або 0,7% від загальної суми договорів.

Вартість договорів фінансового лізингу за видами обладнання зображено на рис. 9.

Рис. 9. Розподіл договорів фінансового лізингу за обладнанням станом на 31.03.2013, 31.03.2014, 31.03.2015 (млн. грн.)

Джерела фінансування лізингових операцій за I квартал 2015 рр., що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в табл. 12.

Таблиця 12

Розподіл джерел фінансування лізингових операцій за I квартал 2015 рр. млн. грн.

Джерела фінансування	I квартал 2015 рік			
	Юр. особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
Авансовий платіж	213,5	27,4	0	-
Власний капітал	466,6	59,9	0	-
Кредити банків	69,9	9,0	0	-
Комерційні кредити постачальників	7,9	1,0	0	-
Випуск цінних паперів	0	0	0	-
Кошти міжнародних фінансових організацій	0	0	0	-
Кошти державного та місцевих бюджетів	0	0	0	-
Інші джерела	20,8	2,7	0	-
Всього	778,6	100	0	-

За I квартал 2015 року загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становить 778,6 млн. грн., що на 200,7 млн. грн. або на 20,5% менше порівняно з відповідним періодом 2014 року.

У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців найбільшу частку займають власний капітал та авансовий платіж 59,9% та 27,4% відповідно.

Ломбарди

Станом на 31.03.2015 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 478 ломбардів, що на 1 установу (або на 0,2%) менше порівняно з відповідною датою 2014 року (станом на 31.03.2014 – 479 ломбардів). Тенденція зростання кількості ломбардів пов'язана із забезпеченням ними першочергових потреб громадян у грошових коштах.

Основні показники діяльності ломбардів I квартал 2013 – I квартал 2015 рр. наведені в таблиці 13.

Таблиця 13

Показники діяльності ломбардів за I квартал 2013 – I квартал 2015 рр.

Показники	I кв. 2013	I кв. 2014	I кв. 2015	Темпи приросту			
				I кв. 2014/ I кв. 2013		I кв. 2015/ I кв. 2014	
				Абсолютний	%	Абсолютний	%
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	476	479	478	3	0,6	-1	-0,2
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	1 941,4	1 835,8	3 062,5	-105,6	-5,4	1226,7	66,8
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	2 733,0	2 764,9	2 743,3	31,9	1,2	-21,6	-0,8
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	1 917,8	1 749,7	2 793,3	-168,1	-8,8	1043,6	59,6
<i>погашено за рахунок майна, наданого в заставу</i>	136,5	106,9	186,5	-29,6	-21,7	79,6	74,5
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	271,1	252,3	303,5	-18,8	-6,9	51,2	20,3

Дані таблиці 13 свідчать про зростання загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг за I квартал 2015 року порівняно з аналогічним періодом минулого року. При скороченні кількості наданих фінансових кредитів під заставу за I квартал 2015 року на 0,8%, у порівнянні з відповідним періодом 2014 року, такі показники, як сума наданих фінансових кредитів під заставу, сума погашених фінансових кредитів та кількість договорів погашених за рахунок майна збільшилась на 66,8%, 59,6% та 20,3% відповідно.

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за I квартал 2015 року становить 168,1 % (I квартал 2014 року – 198,6 %).

Важливим показником, який характеризує ринок послуг ломбардів, є показник їх фінансового стану (табл. 14).

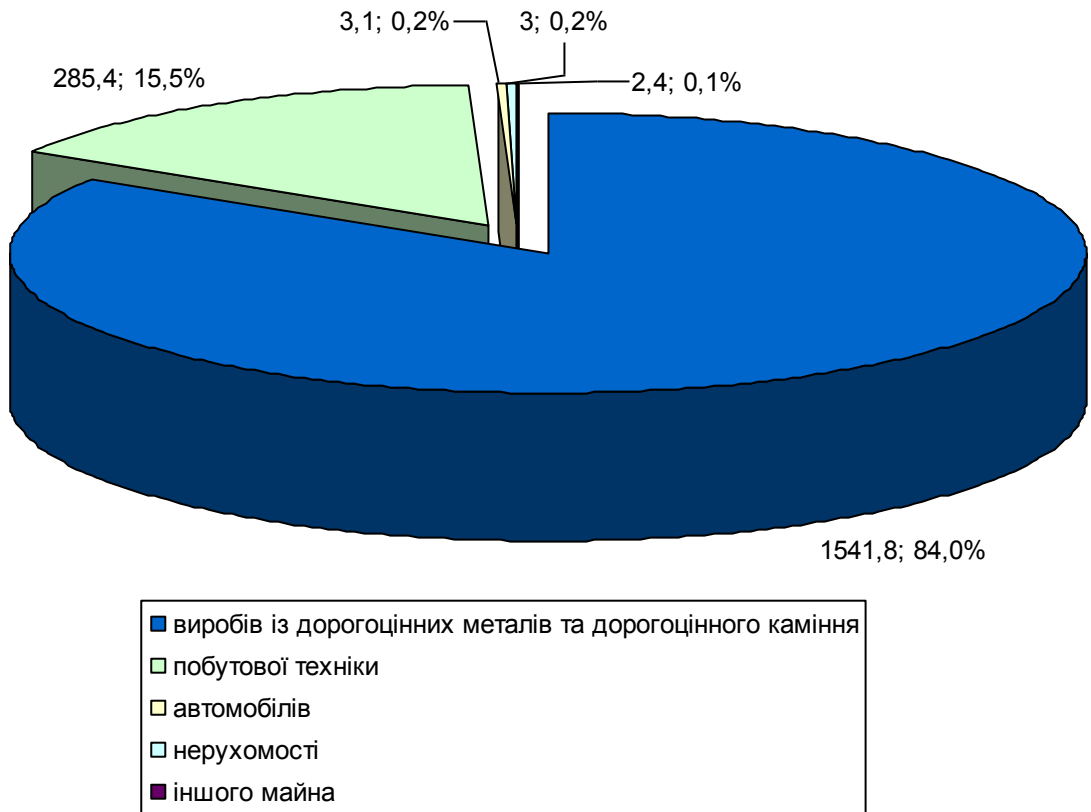

виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	1 699,4	1541,8	2683,3	87,5	84,0	87,6	-157,6	-9,3	1141,5	74,0
побутової техніки	228,7	285,4	370,4	11,8	15,5	12,1	56,7	24,8	85	29,8
автомобілів	6,4	3,1	5,1	0,3	0,2	0,2	-3,3	-51,6	2	64,5
нерухомості	4,2	3,0	0,6	0,2	0,2	0,02	-1,2	-28,6	-2,4	-80
іншого майна	2,7	2,4	3,0	0,1	0,1	0,1	-0,3	-11,1	0,6	25
Всього	1 941,4	1835,8	3062,5	100,0	100,0	100	-105,6	-5,4	1226,7	66,8

За I квартал 2015 року структура наданих фінансових кредитів у цілому не змінилася. При загальному зростанні обсягів кредитування (66,8%) дещо змінилась питома вага фінансових кредитів, виданих під виробу з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння (з 84,0 % до 87,6 %), побутової техніки (з 15,5 % до 12,1 %), а питома вага автомобілів залишилась не змінною (0,2 %).

Структура наданих кредитів за видами застави зображена на рис. 10. та рис. 11.

Рис. 10. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 31.03.2014 (млн. грн.)

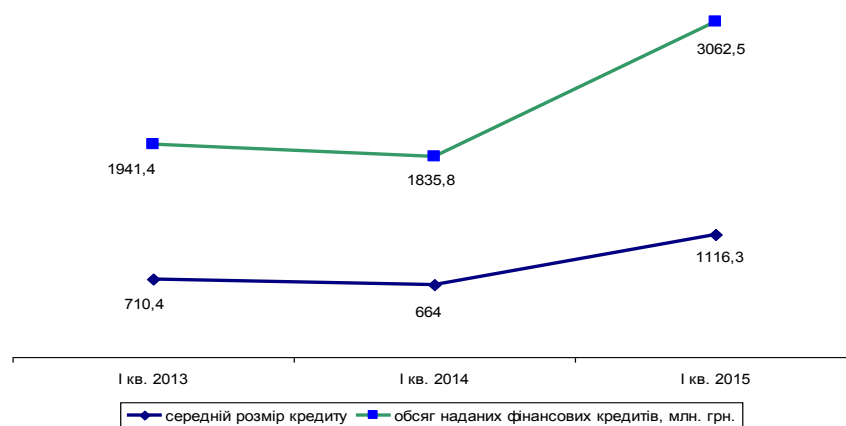

Рис. 11. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 31.03.2015 (млн. грн.)

Ломбарди обирають для застави найбільш ліквідне майно. В обсязі наданих фінансових кредитів за видами застави найбільшу питому вагу займають фінансові кредити під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння - 87,6% (2683,3 млн. грн.). Порівняно з 31.03.2014 даний показник збільшився на 74,0 відсоткові пункти.

Частка фінансових кредитів під заставу побутової техніки за I квартал 2015 року зменшилась на 3,4 відсоткові пункти порівняно з відповідним періодом минулого року та становить 15,5% (370,4 млн. грн.).

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту за 2013 – 2015 рр. зображено на рисунку 12.

Рис. 12. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту за I квартал 2013 – I квартал 2015 рр.

Ломбарди, порівняно з банками та кредитними спілками, надають значно менші за розмірами кредити. Динаміка обсягу виданих кредитів та середнього розміру кредиту за I квартал 2013 – I квартал 2015 рр. має тенденцію до збільшення. Обсяг виданих кредитів та середнього розміру кредиту за I квартал 2015 року збільшилися на 66,8% та 68,1% відповідно. Це свідчить про тенденцію до зростання надання кредитів іншими фінансовими установами без оформлення застави.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб - вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середня сума яких, за I квартал 2015 року становить 1116,3 грн.

Таблиця 16

**Групування частки перших ломбардів (ТОР)
за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 31.03.2015**

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	1442,5	47,1	782,2	40,8
ТОР 5	1885,7	61,6	1083,1	56,5
ТОР 10	2220,8	72,5	1316,7	68,7
ТОР 50	2789,5	91,1	1676,7	87,5
ТОР 100	2954,4	96,5	1800,4	94,0
Всього по ринку	3062,5	100	1915,5	100

Як свідчать дані таблиці 16 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 96,5 % від загального обсягу кредитів та 94,0 % від загальних активів. При цьому, на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 47,1% від загального обсягу наданих кредитів і 40,8 % всіх активів ломбардів.

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 17.

Таблиця 17

**Інформація про джерела залучення коштів ломбардами
станом на кінець I кварталу за 2013-2015рр.**

Показники	Станом на 31.03.2013		Станом на 31.03.2014		Станом на 31.03.2015	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:						
від банків	109,8	100	170,7	100	192,0	100
від юридичних осіб (крім банків)	104,2	94,9	103,8	60,8	60,2	31,4
від фізичних осіб	3,2	2,9	65,5	38,4	119,0	62,0
	2,4	2,2	1,4	0,8	12,7	6,6

Дані свідчать, що в господарській діяльності ломбардів зменшується питома вага залучених кредитів від банків на 29,4 відсоткові пункти, а від фізичних осіб збільшилась на 5,8 відсоткові пункти відповідно. Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) порівняно з 31.03.2014 збільшився на 23,6 відсоткові пункти та станом на 31.03.2015 становить 62,0 % (119,0 млн.грн.).

**Директор департаменту розвитку
ринків фінансових послуг та
міжнародного співробітництва**

А. Сидоренко

**Директор департаменту
регулювання та нагляду за
наданням фінансових послуг
фінансовими компаніями**

Г. Павленко